

Finanšu ministrija

«Par priekšlikumiem izmaiņām valsts budžeta plānošanā»

Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes sēde

2025. gada 19. marts

Finanšu ministrija

Virzība uz sniegunā balstītu budžetēšanu

Šobrīd: Latvijā ir par rezultātiem informējoša budžeta veidošanas pieeja

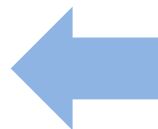

Aņemšanās: Valdības deklarācijā ir formulēts mērķis pilnveidot valsts budžeta politiku, virzoties uz sniegunā balstītu pieeju.

Ieguvums: Modernizēta valsts budžeta politika, kurā tiek pielietota sniegunā balstīta budžetēšanas pieeja – atbildot uz galvenajiem jautājumiem:

- 1) kādus rezultātus plānots sasniegt;
- 2) kā tie tiks sasniegti;
- 3) kā piešķirtais finansējums tiks izmantots, lai sasniegtu izvirzītos mērķus efektīvā un pārskatāmā veidā.

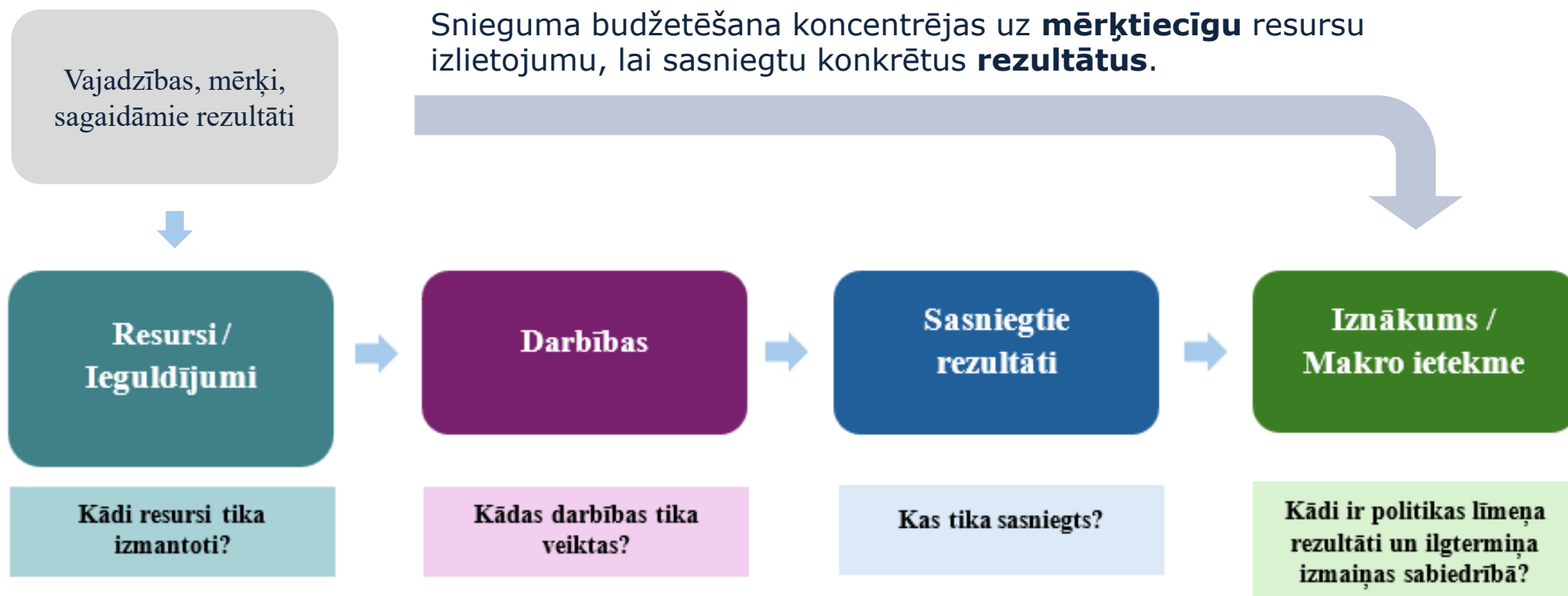

*“Uz rezultātu vērsta budžeta plānošana ir sistemātiska darbības rezultātu informācijas izmantošana, lai pieņemtu informētus budžeta lēmumus
vai nu kā tiešs ieguldījums budžeta līdzekļu piešķiršanas lēmumos,
vai kā kontekstuāla informācija budžeta plānošanas procesā”
/OECD/*

Finanšu ministrija

Kas ir snieguma budžetēšana (*performance based budgeting* jeb PBB)?

Finanšu ministrija

Ieguvums – causpīdīgums, efektivitāte, uzticēšanās

Ministrijām veicina:

- ✓ Efektīvāku resursu pārvaldību un budžeta plānošanu
- ✓ Uz rezultātiem balstītu ietvaru politikas veidošanas pārmantojamībai

Valdībai nodrošina:

- ✓ Mērķtiecīgu resursu sadali atbilstoši politikas prioritātēm;
- ✓ Ilgtermiņa plānošanu un stratēģisko domāšanu.

Sabiedrībai:

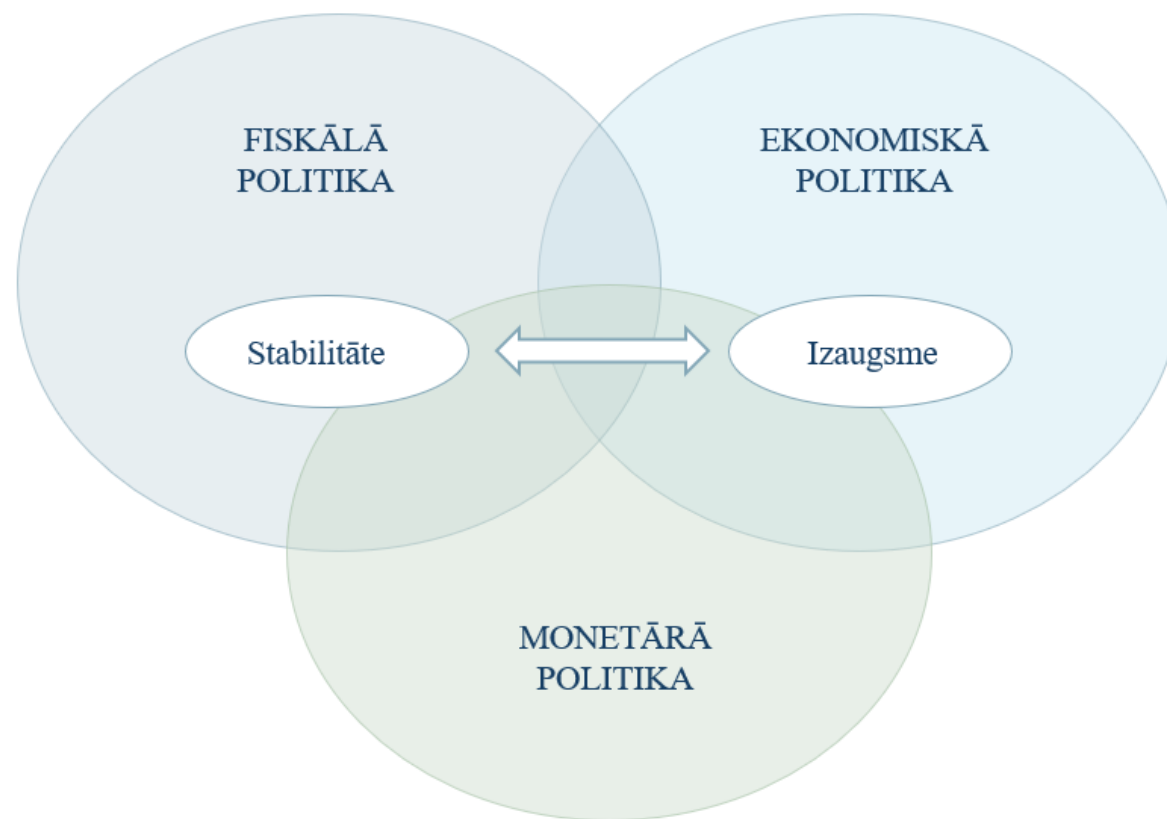
- ✓ Caurskatāmāku informāciju par budžeta līdzekļu izlietojumu un sasniegtajiem rezultātiem,
- ✓ Politiku ieviešanas pēctecību un atsekojamību

Finanšu ministrija

Valsts pārvaldības politiku mijiedarbība

Valsts ilgtspējīgas tautsaimniecības attīstības, makroekonomiskās stabilitātes un izaugsmes nodrošināšanai ir nepieciešams panākt līdzsvarotu mijiedarbību starp galvenajām publiskās politikas jomām – **fiskālo politiku, ekonomisko politiku un monetāro politiku**, atbilstoši stabilitātes un izaugsmes mērķiem, pakārtojot nozaru politikas mērķus un uzdevumus.

Finanšu ministrija

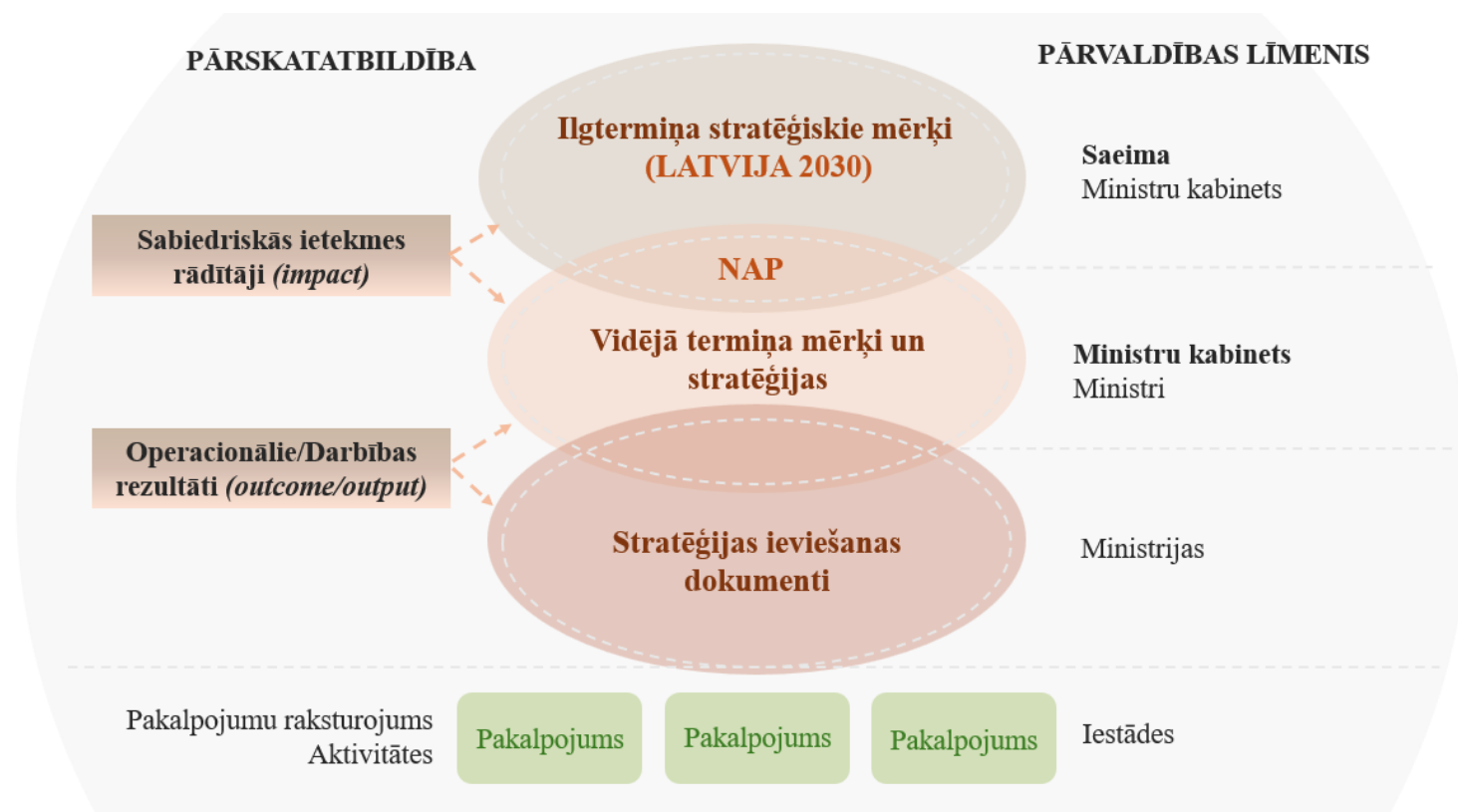
Mērķu un snieguma pārvaldības hierarhija

Maiņa no funkciju nodrošināšanas pieejas uz sabiedriskā labuma mērķu un sasniedzamo rezultātu pieeju attiecināma uz visiem trim valdības darba līmeņiem:

Makro līmenis - valsts stratēģiskās plānošanas līmenis, mērķi, kas izriet no valsts ilgtermiņa attīstības stratēģijas;

Mezo līmenis - valdības prioritātes un programmas, t.sk. no valdības deklarācijas izrietošās prioritātes, nozaru mērķi un vidējā termiņa rīcības programmas;

Operacionālais līmenis - valsts sektora nodrošinātie pakalpojumi.

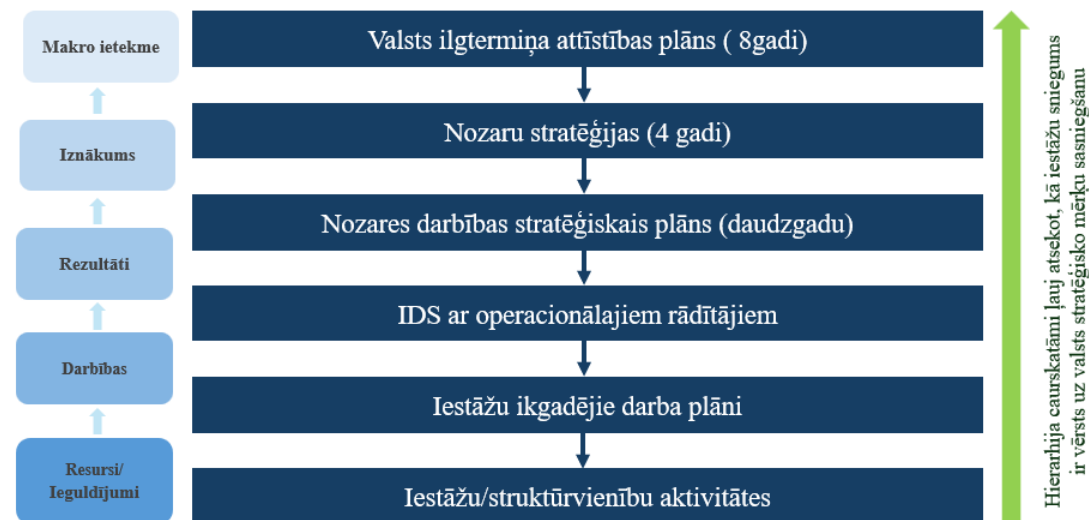
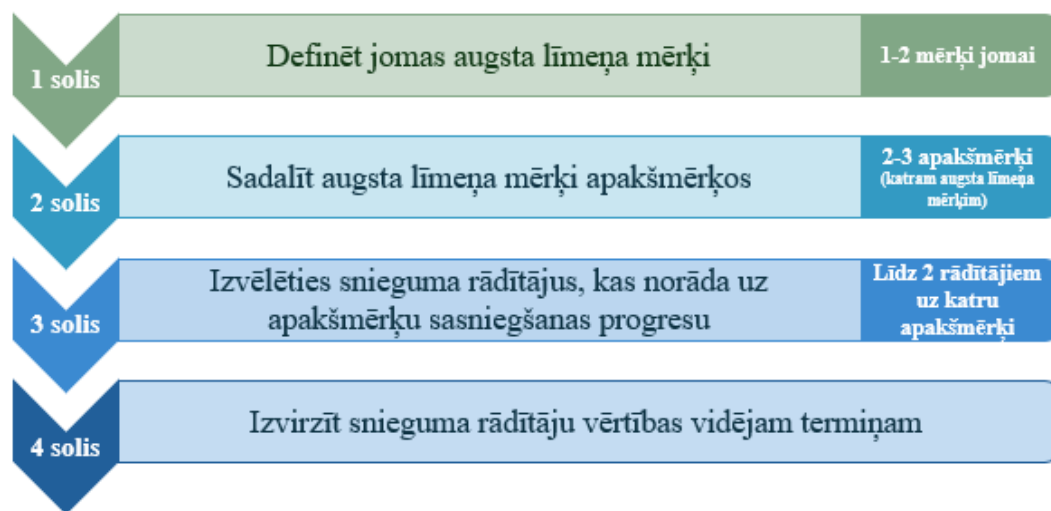

Finanšu ministrija

Stratēģisko plānu hierarhiskā struktūra

Stratēģiju vadīšanas shēma palīdz realizēt uz rezultātu vērstās pieejas īstenošanu – **no resursiem līdz sniegunam**. Rezultatīvie rādītāji, kas tiek piesaistīti katram plānošanas līmenim līdz pat aktivitātēm un to ietvaros sniegtajiem pakalpojumiem/nodrošinātajām funkcijām, dod iespēju gan attīstīt un stiprināt iestādes iekšējos kontroles mehānismus, gan palielināt sabiedrības uzticēšanos valsts pārvaldei.

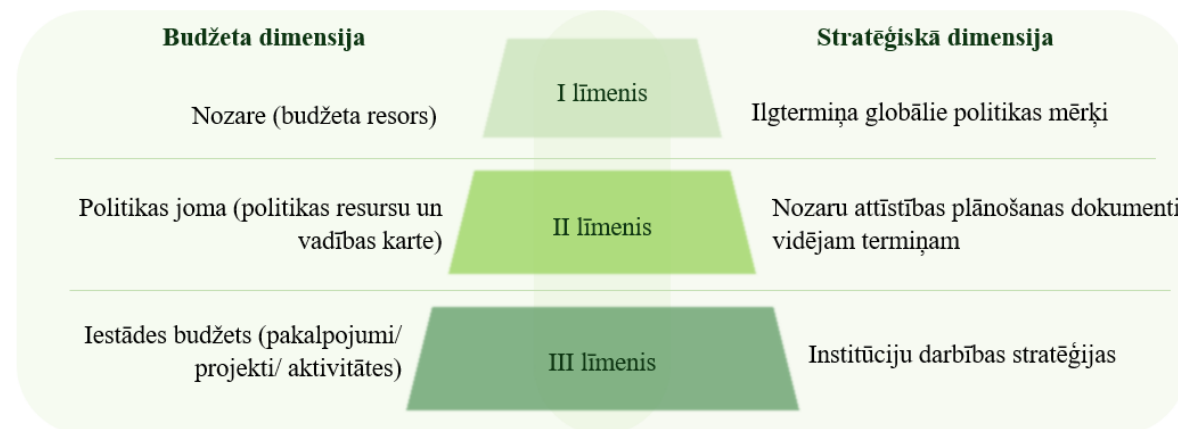
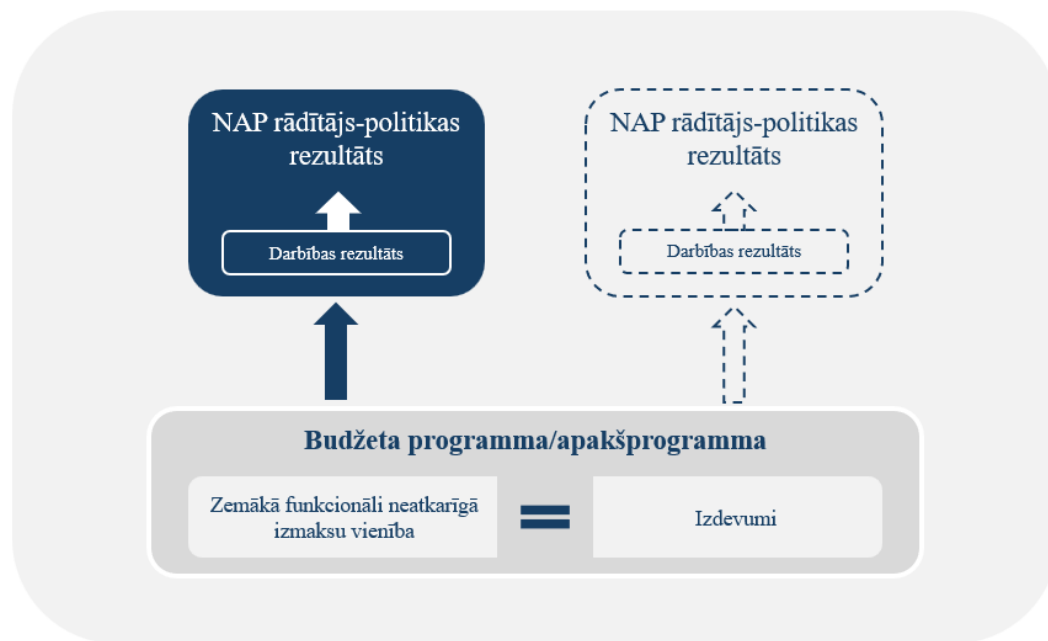
Ministriņām savu nozaru attīstības plānošanas dokumenti ir jābalsta uz vidēja termiņā **reāli pieejamo finansējumu**

Finanšu ministrija

Publiskās pārvaldes pakalpojumu budžeta plānošanas hierarhija

Lai budžeta izdevumus sasaistītu ar politikas mērķiem un to rezultātiem, sasaiste jāveic zemākās funkcionāli neatkarīgās izmaksu vienības līmenī, kas ir **izdevumu detalizācijas līmenis**, kas raksturo valsts veikto izdevumu apjomu programmas vai apakšprogrammas iekšienē, kuram var noteikt sasniedzamo mērķi un rezultātu un funkcionāli loģiski nodalīt no citiem izdevumiem kopējā programmas vai apakšprogrammas izdevumu grozā.

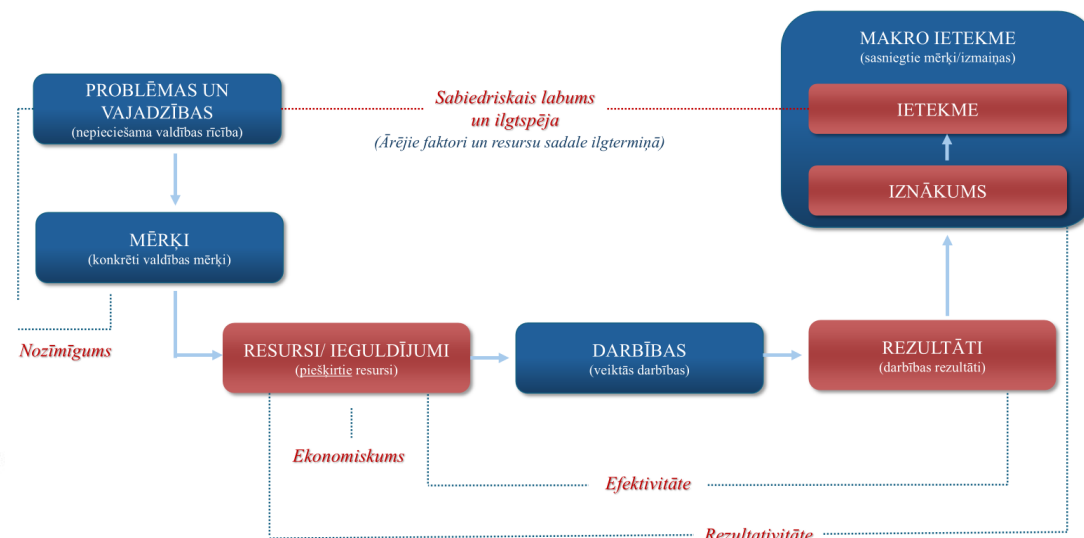
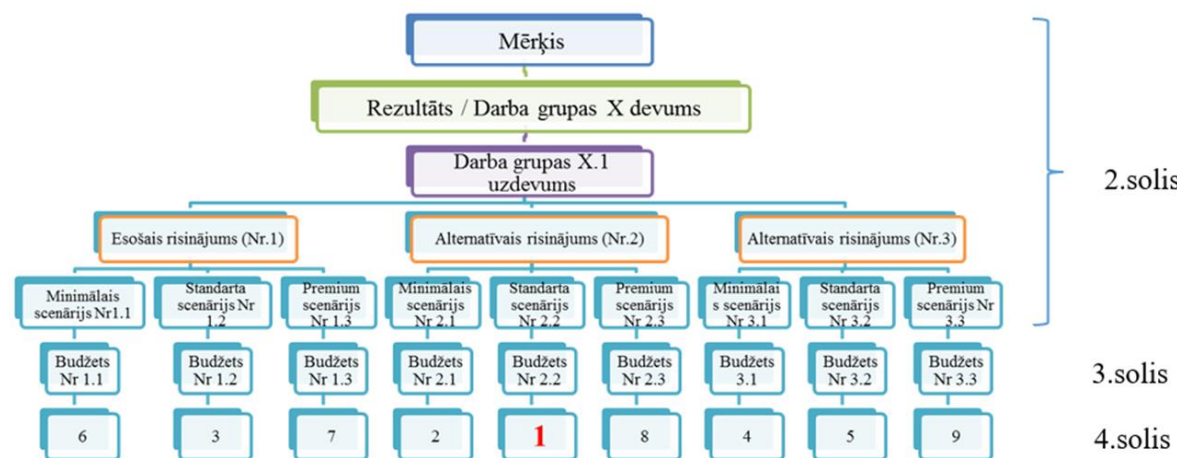

Finanšu ministrija

Turpmākā rīcība un uzdevumi

Ministriju politikas un darbības jomu analīze – «nulles budžeta» principu pielietojums

«Nulles budžeta» pieejas ietvaros tiek analizēti iespējamie izdevumu scenāriji, nodrošinot plānoto izdevumu efektivitāti

Pilotministrijas – FM, SM, EM

Nulles budžeta princips tiks piemērots FM budžeta apakšprogrammām:

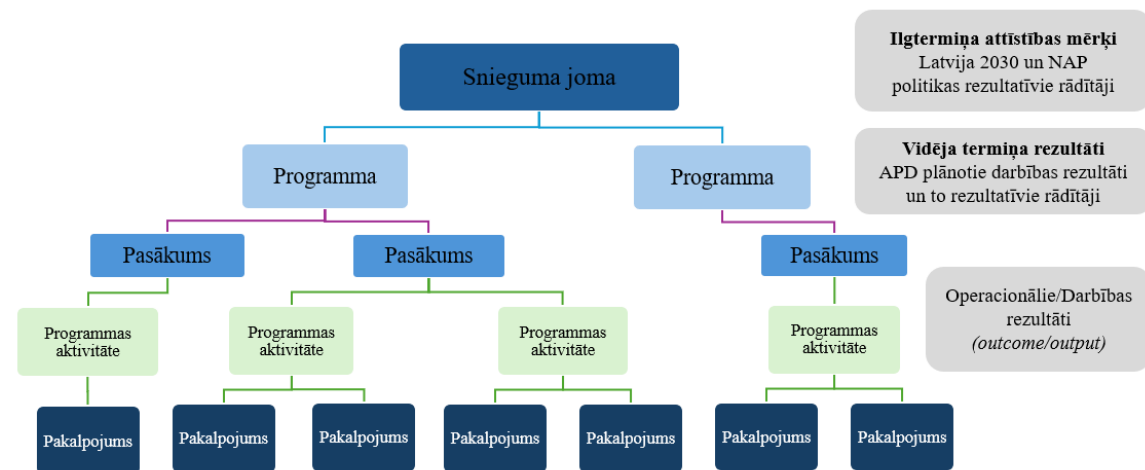
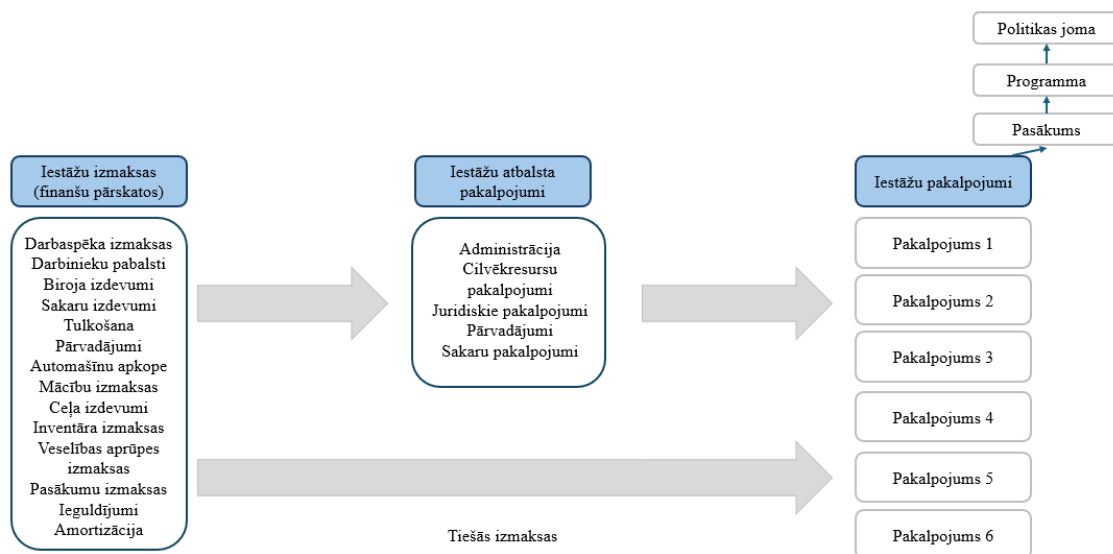
- ❑ 31.02.00 Valsts parāda vadība
- ❑ 41.01.00 Iemaksas Eiropas Savienības budžetā

Finanšu ministrija

Politiku, pasākumu, aktivitāšu un pakalpojumu analīze

Pakalpojumu sistematizēšana, kā arī izmaksu un rezultātu analīze nodrošina efektīvu publisko pakalpojumu sniegšanu. Sistematizēti pakalpojumi, novērtētas to izmaksas un veiktspēja, kā arī optimizēta resursu izmantošana, nodrošina sabiedrības vajadzībām atbilstošu pakalpojumu kvalitāti un pieejamību.

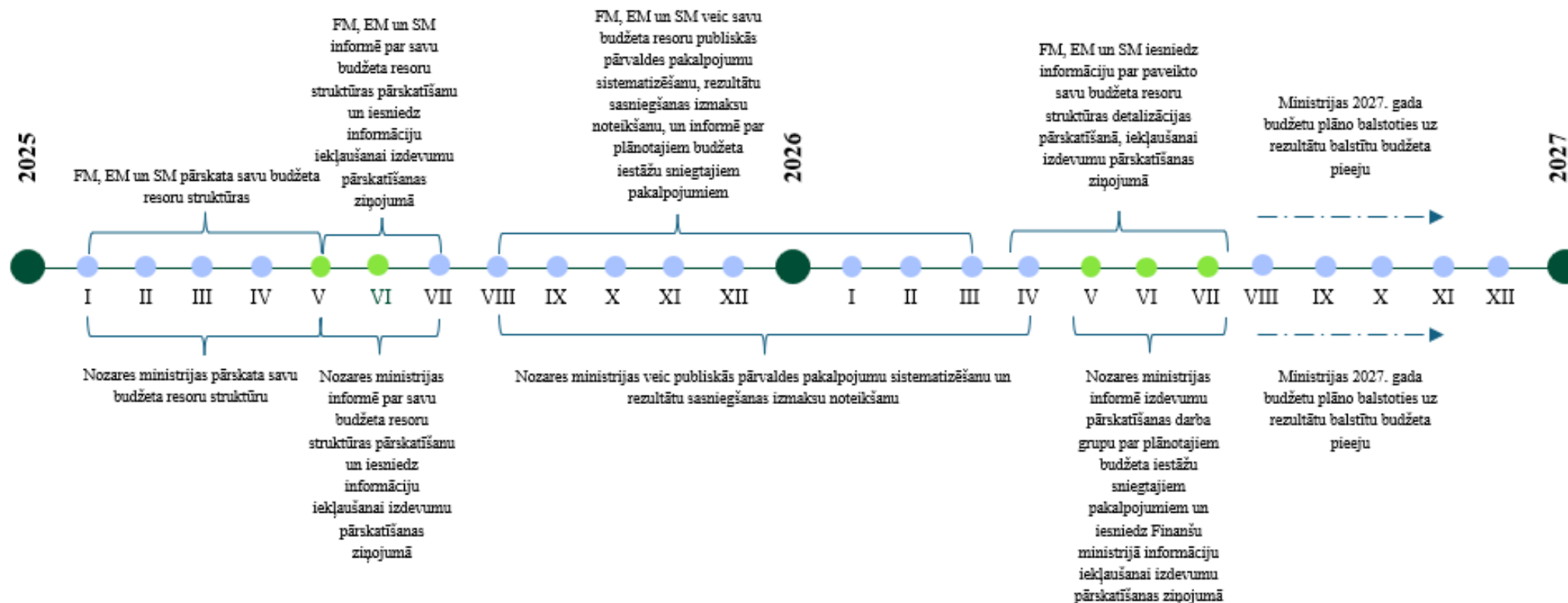

Finanšu ministrija

Ministriju veicamie darbi uz rezultātu balstītas budžeta pieejas ieviešanai

Pilotministrijas

Nozares ministrijas

Finanšu ministrija

PALDIES!

Izcilība sākas ar plānu, un īstenojas ar rīcību!